

Östra Göinge Kommun

ALLERGISTANDARD
FÖR
FÖRSKOLOR OCH SKOLOR
I ÖSTRA GÖINGE KOMMUN

2008-05-28

Framtagen av Allergikommittén, Östra Göinge kommun
Granskad av Hedvig von Schantz, Överläkare/Barnallergolog, Barnmottagningen, CSK

Antagen av Kommunfullmäktige i Östra Göinge kommun 2004-12-16 (KF § 121/2004)
Reviderad av Allergikommittén 2007-02-26

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	sida
Inledning	3
Bakgrund	3
Östra Göinge kommuns allergikommitté	4
Placering av byggnader	4
Ventilation och uppvärmning	4
Utevistelse	5
Städnorm för skolor och förskolor i Östra Göinge kommun	5
Miljökriterier för städkemikalier	5
Växter	5
Inredning	6
Födoämnesöverkänslighet	6
Övrigt	6

BILAGOR

	Bilaga
Policy kring jordnötter, nötter och mandel i maten	1
Riktlinjer kring placering av barn med svår astma, allergi och/eller annan överkänslighet	2
Rutiner för säkrare mathantering	3
Mall för intyg	4
Mall för tillbudsrapport	5

Allergistandarden med samtliga bilagor kan även hämtas på kommunens hemsida www.ostragoinge.se

Inledning

Astma, allergi och annan överkänslighet har under de senaste decennierna blivit den vanligaste kroniska sjukdomen hos barn och ungdom. Cirka 4 av 10 barn beräknas ha någon form av astma, allergi eller annan överkänslighet.

Många frågetecken återstår att rätta ut när det gäller den grundläggande orsaken till detta och mycket forskning pågår när det gäller hur vi bäst ska förebygga att människor blir allergiska. Kunskaperna om att förebygga symtom hos dem som redan är allergiska och om de åtgärder som vi kan vidta för att underlätta livet för dem är betydligt säkrare, och ligger till grund för denna allergistandard. Vi måste så långt det är möjligt se till att de lokaler och miljöer som kommunen råder över kan utnyttjas av alla, även alla de som är allergiska eller överkänsliga.

Vid flera studier i skolmiljöer har det uppmätts höga halter av allergiframkallande ämnen, framförallt från husdjur, som kan ge besvär hos överkänsliga personer. Halterna har samband med hur lokalerna används, hur många personer som vistas där, hur mycket dammsamlade öppna ytor det finns samt hur det städas. De miljöinsatser i förskola/skola, som görs för att motverka astma- och allergibesvär, har som regel god effekt. Insatserna har visat sig vara hälsofrämjande även för övriga barn/elever på förskolan/skolan.

Bakgrund

På initiativ av Folkhälsorådet i Östra Göinge kommun, bildades 1996-1997 en allergikommitté för att utföra ett allergiförebyggande arbete i kommunen. Ofta är denna kunskap spridd till olika enheter och förvaltningar men i en allergikommitté är kunskapen samlad.

Allergikommitténs arbete ska vara att ge information och utbildning inom allergiområdet till alla som är verksamma i kommunens lokaler eller verksamheter. Alla måste informeras om att det är viktigt med en ökad förståelse för dem som är allergiska eller överkänsliga och se till att lokaler, inredning och verksamhet är anpassad efter dem så långt det är möjligt.

Enligt FN's barnkonvention har handikappade barn rätt till bästa uppnåeliga hälsa och särskild omvårdnad.

Miljöbalken syftar till att främja en hållbar utveckling vilket också innebär att människors hälsa ska skyddas mot skador och olägenheter oavsett om dessa orsakas av föroreningar eller annan påverkan.

Allergistandarden ska gälla för alla skolor och förskolor i kommunen, men utgör inget absolut hinder mot att en skola eller förskola i framtiden profilerar sig och har en speciell inriktning t.ex. mot djur, helt allergisanerat, s.k. "ur - och skurdagis" eller liknande. Om det är lämpligt med en viss inriktning eller ej får prövas från fall till fall.

Östra Göinge kommuns allergikommitté

I Östra Göinge allergikommitté ingår representanter från barn- och utbildningskontoret, tekniska kontoret, miljö- och byggavdelningen, astma/allergiföreningen samt primärvård och allergikonsulent från Region Skåne. Aktuella representanter kan hittas på kommunens hemsida www.ostragoinge.se

Allergikommittén arbetar för

- Att förbättra och förenkla tillvaron för dem som har astma, allergi eller annan överkänslighet genom att åtgärda brister i de offentliga miljöer där de vistas.
- Att sprida information om allergier och hur vi alla kan visa hänsyn mot allergiker.
- Att skapa en god inomhusmiljö för alla.

Placering av byggnader

Rekommendationer för placering av nya enheter:

- Ej nära bensinstationer.
- Inte nära industriområde eller miljö- och hälsofarliga verksamheter.
- Avstånd till djurgårdar från skolor och daghem bör vara mer än 200 m men helst 500 m.
- Inte nära högspänningsledning och mobiltelefonmaster.
- Markbeskaffenheten beaktas.
- Undvika placering vid större trafikleder.
- Vid ny-, om- eller tillbyggnad skall materialval göras med material med låga emissioner.

Ventilation och uppvärmning

- Koldioxidhalten i rum får vid normal användning inte mer än tillfälligt överstiga 1000 ppm, vilket innebär att man inte kan vara för många personer i ett litet rum. Antal personer och gruppens arbetssätt/aktivitet måste stämma överens med lokalens utformning och installation.
- Inomhustemperaturen skall vara mellan 20-22°C, operativ temperatur. En tidsstyrning av värmen så att rumstemperaturen är några grader lägre på morgonen är ett bra sätt att hålla nere överskottsvärmen under dagen.
- Lufthastighet på max 0,15 m/s.
- Luftintag placeras helst mot norr och mot trädgårds sidan för att undvika soluppvärmning av intagsluft och avgaser från trafiken.
- Ventilationsanläggningen servas och sköts i sin helhet av tekniska kontoret för att garantera effektivast och inneklimateffektivast drift.
- Uppvärmning ska ske via slutna vätskeburna radiatorsystem.
- Varje rum skall ha minst ett öppningsbart fönster för att man lätt ska kunna forcera ventilationen genom fönstervädning. Om lokaler används för avsett antal personer och verksamhet finns dock, normalt sett, inget behov av fönstervädning. Individuell anpassning ska ske vid pollensäsongen.

Utevistelse

Generellt skall det vara **daglig utevistelse** för barn vid förskolor och skolor. Man ska på alla sätt uppmuntra elever att vara utomhus under rasten. Barn på förskolan **bör sova ute**, om möjlighet finns.

Vid pollensäsongen ska individuell anpassning ske i båda fallen.

Städnorm för skolor och förskolor i Östra Göinge kommun

Toaletter skall alltid städas dagligen. Golv i korridorer, slöjdsalar, gymnastiksal, lekhallar, kök och måltidslokaler städas dagligen. I klassrum städas golv minst varannan dag, dock minst dagligen om annan verksamhet förekommer på icke skoltid (t.ex. fritids- eller kvällsaktiviteter). Kontorsrum skall städas minst 1 gång/vecka och expeditioner minst 2 gånger/vecka.

Damning i alla lokaler minst 1 gång/vecka (givetvis tätare intervaller vid speciella omständigheter och när t.ex. allergiproblem så kräver).

Ovanstående normer gäller för lokaler som används dagligen eller minst 5 ggr/vecka. I lokaler som används i mindre omfattning, anpassas intervallerna efter detta.

Storstädning skall utföras minst 1 gång/år i alla lokaler.

Miljökriterier för städkemikalier

Städkemikalier skall upphandlas enligt ”EKU-kriterier för kemisk-tekniska produkter för yrkesmässig hygien, rengöring och underhåll”. Innehållet i dessa kriterier finns på EKU’s hemsida www.eku.nu (EKU = Ekologisk Hållbar Upphandling)

Växter

För både befintliga och nya skolor och förskolor gäller att växter som är allergiframkallande inte får vara placerade invid entréer, entréväggar eller nära luftintag.

Växter inomhus skall alltid vara sådana som **inte kan** vålla besvär för astmatiker och allergiker. Vi följer astma- och allergiförbundets växtlista. Senaste information finns på deras hemsida (direktlänk) <http://www.astmaoallergiforbundet.se/filer/vaxter.pdf.pdf>

Inredning

- allt inredningsmaterial skall vara lågemitterande och avge så lite irriterande ämne som möjligt.
- vid ny- och ombyggnad skall skåp anslutas till tak eller ha sluttande överdel som hindrar att man frestas att lägga material ovanpå samt dammsamling.
- rengöringsaspekten skall väga tungt vid planering och val av inredning dvs. inga öppna hyllor istället skåp med dörrar. Ta lokalvårdarna till hjälp!
- heltäckande textilmattor får inte förekomma och skall i förekommande fall bytas ut mot lätt rengörbart material. Lösa mattor ska undvikas.

- sovmadrasser, kuddar, soffor och fåtöljer skall ha tvättbara överdrag alternativt lätt avtorkbar yta, skriftliga rutiner för när tvätt utförts ska finnas.
- skriftliga rutiner på gardintvätt ska finnas.
- allergiframkallande och doftande blommor och växter får inte finnas.
- whiteboard med luktfria pennor eller svart tavla med dammfria kriterier rekommenderas.

Födoämnesöverkänslighet

För en person med överkänslighet mot födoämnen kan intag av minimal mängd av den mat hon/han inte tål, räcka för att utlösa allvarliga besvär. Det är därför av yttersta vikt med säkra rutiner runt tillagning och servering av maten i förskolan/skolan. Tänk på att om det serveras mat i klassrummen, t.ex. fisk, så kan fiskallergiska elever kanske inte vistas i klassrummet varken under lunchen eller resterande del av skoldagen.

- Nötter, mandel eller jordnötter får inte användas inom förskola/skola (bilaga 1).
- Varje förskola/skola ska ha skriftliga rutiner för måltidshantering när det gäller allergiska/överkänsliga barn. (bilaga 3)

Övrigt

- Rökning, är enligt Tobakslagen, förbjuden både inom- och utomhus i förskolans och skolans område.
- Levande pälsdjur och fåglar ska inte tas in i lokalerna. Detta gäller även för aktivitet/verksamhet som bedrivs i dess lokaler under **kvällar, helger och lov**.
- Både personal och barn/elev bör undvika att använda parfymer eller andra starkt doftande hudvårdsmedel.
- Har man djur i hemmet ska man om möjligt ha särskilda kläder till förskolan/skolan.
- Komposter och kärl för sophämtning skall förvaras på anvisad iordningställd plats och får inte ens tillfälligtvis förvaras intill någon byggnad och riskera att luften blir förorenad av exempelvis mögelsporer.
- Allergirond ska ske årligen i samband med skyddsron.
- Placering av barn/elev med svår astma, allergi eller annan överkänslighet inom förskola/skola ska ske enligt riktlinjer (bilaga 2).
- Intyg angående astma, allergi eller annan överkänslighet (bilaga 4) ska finnas för alla barn med behov av speciella lösningar inom allergikommitténs område.
- Tillbudsrapport ska skrivas vid avvikelser (bilaga 5).

